

เกี่ยวก้อย

บทที่ 4

ฉันตั้งโต๊ะอาหาร ช่วยล้างถ้วยล้างชามแล้วก็รีบบอกลาพี่น้อง
ตอนที่คนอื่นๆ ขึ้นจากสระว่ายน้ำไปอาบน้ำแต่งตัว จูรภจรรย์ยานคัน
เก่าโคร่งออกจากบ้านหลังใหญ่ที่มีรถยนต์หรูๆ ของพวกสาว ๆ จอดเรียง
กันเป็นแถว บอกตัวเองว่าเห็นใหม่ที่เราต่างจากพวกเขาทุกอย่าง
เรามันคนละแคนคนละเหล่าคนละกอ ที่นี้ไม่ใช่ของเรา อยู่ที่นี้แล้ว
รู้สึกไม่สบายใจเลย

ฉันเก็บรถจักรยานที่ข้างหลังร้านค้าของป้าหลวย ไม่ยอมตอบ
คำถามซักข้ออย่างใครรู้ว่า ที่บ้านของบ๊องก็มีใครบ้าง “ทำไมกลับมาเร็ว...
เขารวยหรือเปล่า... ได้ค่าจ้างมาเท่าไร...” เดินหนีตื้อๆ ปล่อยให้ป้า
ส่งเสียงด่าอย่างเอือมระอาตามหลัง ฉันโทรรถเมล์กลับบ้าน จำนวนรถ
สายที่ต้องการมีน้อยทำให้สิ้นเปลืองเวลาในท้องถนนมากตามเคย

มันช่างน่าเบื่อ... แต่ก็ไม่รู้จะไปตัดพ้อต่อว่าใครนอกจากต้องจำทน
ไปเรื่อย ๆ

บ้านเงียบ ฉันรู้หน้าที่ที่รีบทำความสะอาดปิดกวาดเช็ดถู
“...ถ้ายังอยากมีหลังคาคุ้มหัวละก็อย่าขี้เกียจ...” ย่ามองพูดอย่างนั้น
บ่อยๆ ไม่ใช่อย่างกดขี่บีบคั้นแต่พูดด้วยความหวังดี “...บ้านนี้เป็น
บ้านของยาก็จริง แต่ว่าลูกกับป้าของเอ็งเป็นคนออกค่าน้ำค่าไฟค่าอาหาร
ถ้าเขาเห็นเอ็งเป็นภาระอยู่กินสบายๆ ละก็ เอ็งจะอยู่ไม่ได้ จำไว้นะ
ต้อยตึง อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย จงปั่นวิวปั่นควายให้ลูกท่านเล่นนะลูก
นะ...” ฉันก็เลยขยันทำงานบ้านมาแต่เล็กทำให้พวกป้าๆ พอใจ

ป้าเหลยกกับสามีทำงานคนละแห่งจึงกลับบ้านคนละเวลา สมชิต
เป็นครูโรงเรียนมัธยม เขาเป็นที่เคารพยกย่องนับถือ

แต่ว่านอกจากฉันแล้วใครจะรู้ หลายปีมานี้พ่อฉันเริ่มโตเป็นสาว
เขาก็เข้ามาบ้านเบียดหน้าเหนียว แต่ป้าๆ มองเห็นว่าเขาให้ความเมตตา
รักเอ็นดูเพราะว่าอยู่ด้วยกันมานานหลายปี นับจากย่าตาย เขาก็เริ่ม
แสดงท่าทีผิดแปลก ชอบเข้ามาสัมผัสและเนื้อต้องตัวนานๆ จนฉันรู้สึก
ไม่ดีเลย

ฉันสร้างกำแพงคุ้มกันให้ตัวเองด้วยการทำหน้าที่ๆ ใดๆ ว่างๆ
เข้าไปใส่ ตอบโต้เขาด้วยน้ำเสียงหัวกระด้าง ถ้าป้าเหลยกเห็นก็จะ
เอ็ดอึง “เป็นเด็กเป็นเล็กรู้จักมีสัมมาคารวะบ้าง อย่าเอาแต่ใจตัวเอง
จนเกินไปนะต้อยตึง อะไรนี่ นิสัยเสียใหญ่แล้ว..!”

เขาจะตีสีหน้าของผู้ใหญ่ใจดีไถ่เกลี้ย “ช่างเถอะ อย่าถือสาเลย
เด็กวัยรุ่นก็อย่างนี้แหละ อารมณ์มันแปรปรวนเป็นธรรมดา ผม
เข้าใจเพราะว่าที่เจอทุกวันก็เด็กๆ วัยนี้ทั้งนั้น”

“แกโชคคินะ ต้อยตึง ที่ลุงเขาไม่โกรธ ไม่อย่างนั้นถ้าเขาทน
ฤทธิ์เดชแกไม่ไหวไล่ออกไปละก็ แกไม่มีที่อยู่ฉันไม่รู้ด้วยนะ”

ฉันไม่มีที่จะไป และไม่มีเงิน นึกไม่ออกว่าถ้าไม่อยู่ที่นี้แล้วจะไป
อยู่ที่ไหน หลังจากย่าตาย พ่อเลี้ยงก็กลับมาทวงถามกับป้าจะให้ฉันไป
อยู่ด้วยอีก ตอนนี้เขาอยู่กับเมียคนสุดท้ายชื่อแสง เขาโดนเมียคนนี้
ตีเอาเจ็บๆ ครั้งหนึ่งเขาโดนฟาดด้วยไม้หน้าสามถึงกับกระดูกหน้าแข้ง
แตกต้องเข้าเฝือกตั้งนาน ตอนนี้สุขภาพเขาย่ำแย่ลงเรื่อยๆ อยากให้
ฉันไปอยู่ปรนนิบัติดูแล

ป้าเหลยกคงอยากให้ฉันออกจากบ้านนานแล้วรีบสนับสนุนพ่อเลี้ยง
“เขาเลี้ยงแกกับแม่แกมานะ รู้จักกตัญญูคนบ้างซิ”

แต่ว่าลุงสมชิตดีตรงที่ช่วยทัดทาน “เด็กมันไม่อยากไปก็อย่าไป
บังคับใจมันเลย ขึ้นไปก็มีหวังโดนทารุณเปล่าๆ คนบ้านนั้นมันดุกกัน
ทั้งผิวทั้งเมีย”

ป้าเหลยกจำต้องยอมฟังสามี แล้วยังกลัวจะถูกครหาว่าพอย่าตายก็
จะรีบขับไล่ส่งฉันออกไปจากบ้าน ยิ่งลุงสมชิต พูดว่า “แม่ผ่องรัก
เป็นห่วงต้อยตึง อย่าทำให้วิญญาณแม่ไม่เป็นสุขดีกว่า” ป้าเหลยกก็
หมดหนทางเถียง “ให้มันอยู่ต่อไปอีกสักพักก็แล้วกัน เด็กมันโตเป็น
สาวแล้ว อีกหน่อยพอมันมีฝีมือคงรีบย้ายออกไปเองแหละ” ลุงสมชิต
ว่าอย่างนั้น แต่ว่าลูกตาวาววาม ทำให้ฉันต้องรีบปลีกหนีเข้าห้อง

บางที ป้าเหลยกก็จะถามว่า “แล้วไปเยี่ยมพ่อเขาบ้างหรือเปล่า
ต้อยตึง พ่อเขาไม่สบายถามหาเราอยู่นะ”

เขาไม่ใช่พ่อของฉันสักหน่อย ฉันนึกเถียงอยู่ในใจไม่ยอมตอบ
ได้แต่ทำสีหน้าตื้อตึงแบบที่ป้าไม่ชอบ

“แกมันช่างกตัญญูดีนัก พ่อเขาเคยหาเลี้ยงแกกับแม่แกมานะ
ลำพังแม่แกมีปัญญาหาเลี้ยงลูกตัวเองที่ไหน” ป้าพูดซ้ำคำบาดใจ แล้ว
ยังประชดประชันอยู่อีกนาน

ฉันกำลังทำงานบ้าน แล้วยุงสมชิตก็กลับมาก่อน ไม่ใช่ครั้งแรก
ที่ในบ้านมีเพียงเขากับฉันตามลำพัง ถ้าประจัญหน้ากันจริงๆ ฉันจะบุดั้ง
หากถูกสัมผัสก็จะสะบัดเต็มที่ แต่ว่าครั้งนี้ฉันรู้ตัวก่อนก็เลยรีบเข้าห้อง

บทประพันธ์ของ กุลมณี

ปิดประตูตามเคย ฉันหนีพ้นอย่างเฉียดฉิวทำให้หัวใจออกจะเต้นแรง...

เขาตามมาเคาะประตู “ต้อยต้อยเอ๊ย... ต้อยต้อย...”

ฉันหยิบวิทยุแบบพกพาเครื่องเก่ามาเปิด ไม่ได้ใช้บ่อยเพราะว่ามันเปลืองแบตเตอรี่ สอดลำโพงตัวเล็กปิดรูหู เปิดเพลงกลบเสียงเรียก

ฉันถามตัวเองด้วยคำถามเดิมๆ อีกแล้ว “ฉันมาอยู่ที่นี้ทำไมกัน ที่นี้ไม่ใช่ที่ของฉันสักหน่อย.....” ฉันนึกไม่ออกว่าที่ไหนเป็นที่ของฉัน ที่ไหนที่ฉันมีความสุข ที่ไหนที่ฉันไม่รู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนเกิน.....

บุงก็มาตามหาที่ร้าน โบกหน้าใสๆ ระบายยิ้มต่อว่าต่อขาน

“เมื่อวานนี้ทำไมถึงหนีกลับต้อยๆ ฮี ต้อยต้อย ฉันตามหาไม่พบ... แล้วทำไมไม่ทานข้าวด้วยกัน..? พี่บุงก็ถามหา บอกว่าบุงก็ใจดำที่ไม่ชวนต้อยต้อยอยู่ทานข้าวด้วย”

คำถามนี้ทำให้ฉันงุนงง ทานข้าวด้วยกัน! แปลว่าอะไร?

“ฉันนึกว่าเสร็จงานแล้วก็เลยกลับ”

“โกรธอะไรหรือเปล่า” เธอถามอย่างใสใจ

“เปล่า” หากว่าฉันโกรธ ก็คงโกรธตัวเองกรรมง์ที่เกิดมาต่ำต้อย แผลงแยกเข้ากับใครเขาไม่ได้

“ฉันเอาค่าจ้างมาให้...” เธอจับมือฉัน วางธนบัตรใบหนึ่งลงมา มือเธอสวยอ่อนนุ่ม ไม่กระด้างเหมือนมือของฉัน

ฉันมองธนบัตรแล้วพลิกใส่สังคิน “ไม่เอา นี้มากเกินไปสำหรับการทำงานแค่ครึ่งวัน”

“แต่ว่าแม่ฝากมาให้ เธอต้องรับไว้”

ฉันนึกโกรธรูป พุดเสียงแข็ง “เธอไม่ต้องทำทานให้ฉันหรอก ฉันทำแค่นี้ก็ควรจะได้รับแค่นั้น ฉันไม่ต้องการความสงสาร.....”

สีหน้าของบุงก็ทำให้คำพูดของฉันขาดหายใจที่หายบคายกับเธอ

“ต้อยต้อย... เงินแค่นี้ไม่มากอะไรที่พ่อแม่ฉันจะตอบแทนคนน่ารักอย่างเธอหรอกนะ รับไว้เถอะ แต่ที่ว่ามันมากเกินไป เธอไปทำงานให้ฉันต่อจนกว่าเธอจะพอใจก็แล้วกัน ดีไหม”

ฉันนิ่งอั้น คนแบบบุงก็ก็มีด้วยหรือ

แล้วฉันก็มาหาเธอที่บ้านอีกครั้งเพื่อทำงานชดใช้ค่าจ้างที่ถือว่าได้รับล่วงหน้า แต่ความจริงฉันอยากอยู่ใกล้ๆ บุงก็ต่างหาก อยากพูดกับเธอ ฟังเธอคุย ฟังเธอหัวเราะกับพ่อแม่และพี่ชาย ซึ่งทักทายฉันราวกับเป็นลูกหลานญาติพี่น้องที่ปรองดองกัน

ที่นี้ คนพวกนี้ทำให้ฉันรู้สึกอบอุ่น

“วันนี้ทำอาหารแล้วต้องทานด้วยกันนะ ต้อยต้อย ห้ามหนีกลับก่อนเป็นอันขาด”

พี่กระบุง หรือที่บุงก็บอกว่าชื่อกฤดาการ ทำที่เหมือนนอกคำสั่ง แต่ว่าสีหน้ายิ้มกริ่มหยอกเย้า... ฉันได้แต่หลบตา แต่ครั้นเขาเฉลอ ฉันก็อดแอบมองไม่ได้ ตัวเขาสูงใหญ่แคล่วคล่องแข็งแรง บุงก็พูดอย่างภาคภูมิใจว่าเขากำลังเรียนระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยซึ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษล้วนๆ

“พอเรียนจบแล้วเขาจะไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษ และฉันก็จะไปด้วย”

ดีจังเลย ฟังดูเป็นแผนการณ์ชีวิตที่แน่นอน มีความสุข และมีความสำเร็จ ชีวิตแบบนี้ไม่ใช่ของฉัน อนาคตของฉันจะเป็นยังไงหนอ ฉันคงกลายเป็นสาวนักลีลาศเหมือนพี่นิสากรรมง์ ฉันไม่ชอบมันนักหรอก ฉันเคยตามมดแดงไปดูพี่นิสาทำงานตามคำชวน ที่อยากได้ฉันไปทำงานด้วย “...จะได้ย้ายมาอยู่ด้วยกันและไปกลับพร้อมๆ กันเป็นเพื่อนพี่ด้วย ยังไงล่ะ งานมันเล็กดีก็พี่ไม่อยากกลับคนเดียว...” ฉันเห็นพี่นิสาถูกว่าจ้างให้หนึ่งประจำโต๊ะซึ่งมีชายหญิงสูงวัยหลายคน เธอต้องวนเวียนพาแขกออกไปเดินรำแทบไม่ได้หยุดพัก เธอฝันหัวเราะกับคนที่เธอพาเคลื่อนไปตามจังหวะเพลง บางคนก็ถือโอกาสโอบกอดจนแนบชิด

ฉันไม่แน่ใจว่าถ้าฉันเป็นพี่นิสา ฉันจะทนได้หรือเปล่า

แต่ฉันก็นึกไม่ออกว่าด้วยความรู้เพียงแค่นี้และไม่มีฐานะเงินทองเกือหนุน ฉันจะเป็นอะไรที่ดีไปกว่านั้นได้บ้าง

วันนี้ฉันไม่ต้องช่วยทำอาหารเพราะพอเช้าครัว คุณแม่ก็บอกว่าจะทำเอง ไล่ฉันให้ไปอยู่กับบุงก็ ทุกคนในบ้านหลังนี้รักกัน และรักบุงก็มาก ทำที่ที่เธอนั่งอ่านเขียนอย่างขะมักเขม้นทำให้ฉันต้องหยุดมอง รู้สึกอยากเรียนหนังสือขึ้นมาจับใจ

บุงก็เรียกฉันให้ดูสมุดจดงานตรงหน้า “ต้อยต้อยช่วยอ่านหน่อยซิ ตรงนี้เขียนว่าอะไร... นี้นสมุดจดงานของยัยทัตริณ ไม่ไหวจริงลายมือยัยคนนี้อ่านยาก”

ฉันเข้าไปช่วยอ่าน เธอดีใจร้องชมเชย “ต้อยต้อยเก่งจังเลย... อืม แล้วตรงนี้ล่ะ”

พอฉันอ่านได้อีกเธอก็เลยพูดว่า “งั้นต้อยต้อยช่วยลอกเลคเชอร์ให้หน่อยเถอะนะ ฉันเบื่อวิชานี้เลยโดดเรียนไปดูหนัง ยัยทัตริณจดละเอียดแต่ว่าลายมือยอดแย่”

ฉันทำตามโดยดี บุงก็มองแล้วชมว่า “ลายมือเธอสวย”

“ไม่สวยไปกว่าเธอหรอก”

“สวยซี อ่านง่ายแต่ว่าเก๋ดี....” เธอมองฉันยิ้มๆ “หน้าตาเธอก็น่ารักนะ ต้อยตั้ง... สวยมากด้วยรู้ตัวไหม”

ฉันไม่ตอบ ทำเป็นสนใจอยู่แต่กับงานลอกเล็คเซอร์ตรงหน้า

“เธอคงไม่ไปทำงานนุ่งน้อยห่มน้อยใช่ไหม”

“ถ้าไม่มีทางเลือก ฉันอาจต้องทำก็ได้”

“จริงหรือ...”

“จริงซี ทุกคนต้องกินต้องอยู่ไม่ใช่หรือ”

“แล้วทำไมเธอจะไม่มีทางเลือกล่ะ”

แล้วทำไมเธอจะเข้าใจล่ะ ก็เธอมีพ่อแม่ที่ร่ำรวยและรักเธอยิ่งกว่าอะไรในโลกนี้... ฉันเบื่อกับที่จะอธิบายความยากลำบากที่เจอจะเจอ ก็เลยได้แต่ทำสีหน้าเหมือนไม่ได้ยินคำถาม ซึ่งเป็นบุคลิกประจำตัวที่หน้าเกลียดของฉัน

“ฉันต้องเสียใจแน่ๆ ถ้าเธอไปทำงานนุ่งน้อยห่มน้อย ฉันเชื่อว่าเธอทำอะไรได้มากกว่านั้น... เอ่อ... เธอมาอยู่กับฉันก็ได้นะ”

ฉันเหลือบตาขึ้นมอง บุ่งก็รีบพูดเอาใจ

“เธอทำงานบ้านให้ฉันและเป็นเพื่อนของฉันไง แล้วก็เรียนหนังสือไปด้วย พอเรียนจบแล้ว เธอก็จะมีทางเลือกมากขึ้น”

ฉันต้องกลืนอะไรบางอย่างลงคออย่างยากลำบาก อีกฝ่ายรับเข้าเหมือนกำลังขอะไรสักอย่างที่ๆ ที่เธอกำลังหยิบยื่นให้ต่างหาก

“นะ ต้อยตั้งนะ ฉันอยากให้เธอได้เรียนหนังสือและอยากให้เธอมาอยู่ด้วยจริงๆ”

“ฉันไม่อยากให้เธอไว้ใจใครง่ายๆ แบบนี้ มันเป็นนิสัยที่ไม่ดี เธอต้องเลิกเสีย”

น้ำเสียงเธอผิดหวัง “ต้อยตั้งเนี่ย... เธอไม่ชอบฉันหรือ”

.....ถ้าไม่ชอบ ฉันคงไม่มาแล้วละ และคงไม่เตือนเธอบ่อยๆ

เธอมองโลกสวยใสเกินไป ฉันไม่อยากจะเห็นเธอมีภัยอันตราย ฉันอยากให้เธอรู้จักแข็งกระด้างระแวงผู้คนเสียบ้าง.....

ฉันได้แต่คิด เพราะว่ามันเป็นคำพูดยาวๆ ที่อาจทำให้คนฟังชอบฉันน้อยลง ฉันก็เลยเลือกที่จะนิ่งเงียบ

คุณแม่เรียกให้ฉันร่วมโต๊ะอาหารด้วย พอคุณแม่พอได้ยินก็สับสนูนคล้อยตาม พี่กระบุงยิ้มกว้างเลื่อนเก้าอี้ให้แล้วโค้งตัวรอคอย บุ่งก็จุดมือฉันที่ยังแข็งขึ้น

“มาน่า ต้อยตั้ง เป็นอะไรไปนะ”

“ฉันมาทำงานรับใช้ซะ ฉันไม่อยากจะนั่งร่วมโต๊ะกับนายจ้าง”

“เธอไม่ต้องรับใช้ทั้งวันหรอก บางเวลาเธอต้องรับบทเพื่อนของฉันด้วย”

อาหารอร่อย และทุกคนที่นั่งแวดล้อมก็ช่างใจดีจริงๆ แต่ว่าฉันกลืนแทบไม่ลง ฉันไม่อยากจะเชื่อว่าพวกเขาดีกับฉันอย่างนี้.....

ทำไมกันล่ะ ฉันทำดีอะไรจึงได้รับรางวัลที่ล้ำค่า

bungก็เล่าในโต๊ะอาหารเรื่องที่ฉันช่วยลอกเล็คเซอร์ให้ ทุกคนดูจะสนใจ

คุณแม่พูดว่า “เห็นไหม ต้อยตั้งต้องเรียนดีแน่ๆ จะทั้งเรียนก็น่าเสียดายนะจ๊ะ ถ้าคิดอยากเรียนต่อละก็ คุณพ่อหางานและหาทุนให้เรียนได้นะจ๊ะ”

“bungก็ชวนให้ต้อยตั้งมาอยู่บ้านนี้ ช่วยทำงานบ้านและก็เรียนหนังสือไปด้วยค่ะ”

คุณลูกสาวพูดเสียงใส ฉันหน้าเงื่อนหายใจไม่ออกก้มมองจานอาหารนิ่ง ไม่ใช่ฉันอยากจะเข้ามา แต่ก็กลัวว่าจะต้องเสียใจหากได้ยินคำคัดค้านรังเกียจจริงงอน

แต่ว่าฉันกลับได้ยินสิ่งที่ตรงกันข้าม

“จะเป็นไรไป ต้อยตั้งตัวคนเดียวไม่ใช่หรือ”

เสียงใสๆ ตอบแทน “ใช่ค่ะ ต้อยตั้งเป็นลูกกำพร้าตัวคนเดียว”

ฉันมองbungก็งังๆ เธอหันมายิ้มยิ้กับพี่สาวอวด

“เจ้หลวย... เอ่อ... ป้าหลวยของต้อยตั้งบอกbungก็ว่า พออย่าตาย ต้อยตั้งก็หัวเดียวกระเทียมลีบ อีกหน่อยอาจตามเจ้หนูไปทำงานนุ่งน้อยห่มน้อย หรือไม่ก็ไปเป็นเมียชังเมียเช่าของพวกเขาเสีย.....”

“ตายจริง... ทำไมbungก็พูดอย่างนั้น.....” คุณแม่ร้องปรามลูกสาว

พวกเขาคงได้พูดได้ฟังเรื่องนี้กันมาก่อนแล้ว ก็bungก็คงได้คุยกับป้าหลวยตอนที่ไปตามหาฉัน แล้วป้าหลวยก็ช่างพูดช่างคุย คงสรรเสริญฉันอย่างไม่ประหยัดถ้อยคำตามเคย

ฉันหน้าเงื่อนหลบตามองจานอาหาร

เสียงใสๆ ฟ้องว่า “เมื่อคืนbungก็ชวนต้อยตั้ง แต่ต้อยตั้งกลับดูว่าให้bungก็เลิกไว้ใจคนง่ายๆ เพราะว่าเป็นนิสัยที่ไม่ดีค่ะ”

“โห้ เด็กเอ๊ย...” เสียงคุณแม่เจือหัวเราะ

ฉันเหลือบตามอง ทุกคนมองฉันอย่างเมตตาปราณี

ฉันรู้สึกเต็มตื่นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนเลย.....